

Zaak C-568/20**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

2 november 2020

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

23 september 2020

Executant:

H Limited

Geëxecuteerde:

J

Het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) heeft [omissis] in de zaak tussen de executerende partij H***** Limited, *****, [omissis] en de geëxecuteerde J*****, [omissis] betreffende een vordering van 9 249 915,62 EUR [omissis], in het buitengewoon beroep in *Revision* dat de geëxecuteerde heeft ingesteld tegen de afwijzingsbeslissing van het Landesgericht Linz (rechter in tweede aanleg Linz, Oostenrijk), optredend als appelrechter, van 22 juni 2020, [omissis], op het door de geëxecuteerde ingestelde hoger beroep tegen de beslissing van het Bezirksgericht Freistadt (rechter in eerste aanleg Freistadt, Oostenrijk) de volgende

beslissing

gegeven:

A. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden de volgende vragen voorgelegd met het oog op een prejudiciële beslissing:

1. Moeten de bepalingen van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke [Or. 2] bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: „verordening nr. 1215/2012”), met name

artikel 2, onder a), en artikel 39 ervan, aldus worden uitgelegd dat ook dan sprake is van een ten uitvoer te leggen beslissing wanneer de geëxecuteerde na een summiere toetsing in een procedure op tegenspraak, waarvan het voorwerp echter beperkt was tot diens gebondenheid aan het gezag van gewijsde van een tegen hem in een derde land gewezen vonnis, wordt verplicht tot betaling van het bedrag van de bij uitvoerbaar vonnis toegewezen schuldvordering aan de partij die in de procedure in het derde land in het gelijk was gesteld, terwijl het voorwerp van de procedure in de lidstaat beperkt was tot het onderzoek of de schuldvordering op grond van het uitvoerbare vonnis jegens de geëxecuteerde bestaat?

2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord:

Moeten de bepalingen van verordening nr. 1215/2012, met name artikel 1, artikel 2, onder a), artikel 39, artikel 45, artikel 46 en artikel 52 ervan, aldus worden uitgelegd dat de tenuitvoerlegging - ongeacht of er sprake is van een van de in het voormelde artikel 45 genoemde gronden - moet worden geweigerd wanneer de te toetsen beslissing geen beslissing is in de zin van artikel 2, onder a), of artikel 39 van verordening nr. 1215/2012 of wanneer het verzoek dat ten grondslag ligt aan de beslissing in de lidstaat van oorsprong niet binnen de werkingssfeer van die verordening valt?

3. Indien de eerste vraag ontkennend en de tweede vraag bevestigend wordt beantwoord:

Moeten de bepalingen van verordening nr. 1215/2012, met name artikel 1, artikel 2, onder a), artikel 39, artikel 42, lid 1, onder b), artikel 46 en artikel 53 ervan, aldus worden uitgelegd dat de rechter van de aangezochte lidstaat in de procedure over het verzoek tot weigering van de tenuitvoerlegging alleen al op grond van de [Or. 3] informatie die door de rechter van oorsprong is opgenomen in het overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012 afgegeven certificaat noodzakelijkerwijs moet aannemen dat er sprake is van een beslissing die binnen de werkingssfeer van de verordening valt en ten uitvoer moet worden gelegd?

B. De procedure in *Revision* wordt geschorst in afwachting van de prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie [omissis].

Motivering:

[1] **I. Feiten**

[2] In het rechtsgebied van het Bezirksgericht Freistadt (rechter in eerste aanleg Freistadt, Oostenrijk) is tussen partijen een executieprocedure (tenuitvoerleggingsprocedure) aanhangig. De executerende partij H***** Limited (hierna: „H*****”) is een bank met hoofdkantoor in *****. De woonplaats van de geëxecuteerde J***** bevindt zich in Oostenrijk.

[3] De executoriale titel waarop deze executieprocedure is gebaseerd is de beslissing van de High Court of Justice Business and Property Courts of England & Wales Commercial Court (QBD) (hierna: „High Court”), een rechterlijke instantie van het Verenigd Koninkrijk, van 20 maart 2019.

[4] De beslissing van de Britse rechter was op haar beurt gegrond op twee vonnissen van Jordaanse rechters uit 2013 waarbij aan J***** de verplichting was opgelegd om een totaalbedrag van (ongeveer) 10 300 000 USD te betalen.

[5] J***** betwist niet dat hij op grond van deze Jordaanse vonnissen tot betaling werd verplicht, maar wél dat deze bedragen aan H***** moeten worden betaald. De rechtmatige schuldeiser is een andere rechtspersoon. H***** is niet bevoegd om de vonnissen in Jordanië of daarbuiten ten uitvoer te leggen. Bovendien zijn de vonnissen met **[Or. 4]** frauduleuze bedoelingen verkregen en ook op grond van een rechtsongeldige volmacht gewezen. Het zou strijdig zijn met de openbare orde, mochten de Britse rechters onder verwijzing naar de Jordaanse vonnissen een (gelijkluidend) vonnis wijzen.

[6] H***** had in de Britse procedure in het kader van een summier procedure onder meer een verzoek ingediend tot vaststelling dat beide Jordaanse vonnissen jegens J***** ten uitvoer konden worden gelegd als Britse vonnissen.

[7] Bij voornoemde beslissing van 20 maart 2019 heeft de High Court dit verzoek toegewezen en J***** in de vorm van een betalingsbevel veroordeeld tot betaling aan H***** van 10 392 463 USD, vermeerderd met rente en kosten. Behalve de vraag of een summier procedure in het Verenigd Koninkrijk ontvankelijk is, heeft de High Court zich ook – met inachtneming van het Jordaanse recht – gebogen over de vraag of H***** de vorderingen uit hoofde van de Jordaanse vonnissen legitiem kan doen gelden. Deze vraag is bevestigend beantwoord. De High Court is ervan uitgegaan dat J***** in Jordanië is veroordeeld tot betaling aan H*****, die in Jordanië een bijkantoor en geen zelfstandige rechtspersoon in de vorm van een dochteronderneming had opgericht. Voorts heeft de High Court ook de beweringen van J***** onderzocht volgens welke in de Jordaanse procedure sprake was van frauduleuze handelingen en een geldige volmacht ontbrak. De High Court heeft in dat verband geoordeeld dat een betwisting van het verzoek tot tenuitvoerlegging van de Jordaanse vonnissen hoe dan ook geen kans op slagen had.

[8] Op grond van zijn beslissing van 20 maart 2019 heeft de High Court een certificaat overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012 afgegeven volgens hetwelk J***** ertoe is verplicht om aan **[Or. 5]** H***** 10 392 463 USD te betalen, vermeerderd met rente ten bedrage van 5 422 031,65 USD en kosten ten bedrage van 125 000 GBP.

[9] Bij beslissing van 12 april 2019 heeft de rechter in eerste aanleg op grond van de beslissing van de High Court aan H***** toestemming gegeven voor

tenuitvoerlegging jegens J***** met het oog op de inning van een vordering van (omgerekend) 9 249 915,62 EUR, vermeerderd met rente en kosten.

[10] J***** heeft een verzoek ingediend tot weigering van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de High Court en tot staking van de tenuitvoerlegging.

[11] Het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing heeft betrekking op vragen in verband met de uitvoerbaarheid van in het buitenland gegeven beslissingen en de reikwijdte van de rechterlijke toetsing in het kader van een procedure betreffende een verzoek tot weigering van de tenuitvoerlegging.

[12] **II. Rechtsgrondslagen:**

[13] Bepalingen van Unierecht:

De Unierechtelijke bepalingen die ten grondslag liggen aan het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing zijn met name artikel 1, artikel 2, onder a), artikel 39, artikel 42, lid 1, onder b), artikel 45, artikel 46, artikel 52 en artikel 53 van verordening nr. 1215/2012.

[15] Bepalingen van nationaal recht:

[16] De relevante bepalingen van het Gesetz vom 27. Mai 1896 über das Exekutions- und Sicherungsverfahren (Oostenrijkse wet van 27 mei 1896 inzake de executie- en beslagleggingsprocedure) (Exekutionsordnung) (wet inzake de executieprocedure; hierna: „EO”) luiden als volgt:

Deel I.

Executie.

[...]

Executoriale titel

§ 1. **[Or. 6]**

In de zin van de onderhavige wet zijn executoriale titels de navolgende akten en stukken die zijn opgesteld binnen het territoriale toepassingsgebied van deze wet:

[...]

Buitenlandse executoriale titels

§. 2.

[...]

(2) Worden tevens gelijkgesteld aan de in § 1 genoemde akten en stukken, alle akten en stukken die weliswaar zijn opgesteld buiten het territoriale toepassingsgebied van deze wet, maar die op grond van een internationale overeenkomst of een rechtshandeling van de Europese Unie zonder afzonderlijke uitvoerbaarverklaring ten uitvoer moeten worden gelegd.

Deel III

Internationaal executierecht

Eerste afdeling

Algemene bepalingen

Algemeen

§ 403. Voor de tenuitvoerlegging van in het buitenland opgestelde akten en stukken (buitenlandse executoriale titels) is een verklaring van uitvoerbaarheid in Oostenrijk vereist, voor zover deze niet op grond van een internationale overeenkomst of een rechtshandeling van de Europese Unie zonder afzonderlijke uitvoerbaarverklaring ten uitvoer moeten worden gelegd.

[...]

Derde afdeling

Executie op grond van akten en stukken van supranationale organisaties

[omissis]

Vierde afdeling [Or. 7]

Geen uitvoerbaarverklaring

Indieningstermijn voor verzoeken tot weigering

§ 418. (1) Indien de toestemming tot executie op grond van buitenlandse executoriale titels geen uitvoerbaarverklaring vereist, dan kan de geëxecuteerde middels een verzoek tot staking gronden aanvoeren die zich tegen tenuitvoerlegging in Oostenrijk verzetten (weigeringsgronden).

(2) Het verzoek tot staking als bedoeld in lid 1 kan slechts binnen een termijn van acht weken na de betekening van de toestemming tot executie worden ingediend.

(3) Voor zover de weigeringsgronden berusten op feiten die zich pas na de betekening van de toestemming tot executie hebben voorgedaan of waarvan de geëxecuteerde geen kennis heeft gekregen wegens een onvoorziene of onafwendbare gebeurtenis buiten zijn schuld of als gevolg van een geringe nalatigheid zijnerzijds, gaat de termijn in op de dag waarop de geëxecuteerde kennis van deze feiten kon krijgen. Hij moet deze omstandigheden in zijn verzoek tot staking vermelden en er bewijzen voor aandragen.

[omissis]

[17] **III. Conclusies en argumenten van partijen**

[18] Om te beginnen voert J***** in zijn verzoek tot weigering (verzoek tot staking) schending aan van de openbare orde. Relevant voor het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing is echter zijn volgende argument dat de Britse **[Or. 8]** beslissing is gegeven op grond, dan wel ter tenuitvoerlegging van twee Jorjaanse vonnissen en derhalve moet worden aangemerkt als een zogenoemde „merger-beslissing”. Een rechterlijke beslissing van een lidstaat waarbij een betalingsbevel wordt uitgevaardigd met betrekking tot een schuldvordering die in een derde land bij uitvoerbaar vonnis is toegewezen, kan op grond van verordening nr. 1215/2012 niet ten uitvoer worden gelegd in een andere lidstaat. Het ontbreken van een uitvoerbare beslissing kan worden aangevoerd in de stakingsprocedure van de lidstaat van tenuitvoerlegging. In de stakingsprocedure is de aangezochte lidstaat niet gebonden aan de informatie die de rechter van oorsprong in het overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012 afgegeven certificaat verstrekt.

[19] H***** stelt zich op het standpunt dat de Britse rechter autonoom heeft besloten tot afgifte van de ten uitvoer te leggen titel. Bovendien zijn de rechters van de aangezochte lidstaat gebonden aan de inhoud van het door de High Court afgegeven certificaat. De buitenlandse beslissing mag alleen worden getoetst binnen de grenzen van artikel 45 van verordening nr. 1215/2012. Derhalve kan niet worden getoetst of de volgens het buitenlandse procesrecht gegeven beslissing daadwerkelijk kan worden aangemerkt als een uitvoerbare beslissing in de zin van verordening nr. 1215/2012.

[20] **IV. Voorafgaande procedure**

[21] **De rechter in eerste aanleg** heeft de verzoeken van J***** afgewezen. Hij heeft geoordeeld dat verordening nr. 1215/2012 op het onderhavige geval van toepassing is en dat er in casu sprake is van een Brits vonnis dat moet worden erkend en ten uitvoer gelegd. De High Court heeft na een uitvoerige procedure op tegenspraak niet alleen de Jorjaanse vonnissen uitvoerbaar verklaard, maar ook een betalingsbevel afgegeven. Bovendien treffen de argumenten met betrekking tot de niet-toepasselijkheid van verordening nr. 1215/2012 geen doel, aangezien

de toetsing hiervan toekomt aan de rechter van oorsprong **[Or. 9]** wiens overeenkomstig artikel 53 van die verordening afgegeven certificaat bindend is voor de rechter in eerste aanleg bij wie het verzoek tot weigering is ingediend.

[22] Het door J***** tegen deze beslissing ingestelde hoger beroep is afgewezen door de **rechter in tweede aanleg**. De procedure in het Verenigd Koninkrijk is op tegenspraak gevoerd, en alleen al op grond hiervan moet een exequaturprocedure worden uitgesloten. De beslissing van de Britse rechter valt onder artikel 2, onder a), van verordening nr. 1215/2012. J***** heeft de vorderingen van H***** niet betwist voor de High Court. Het verwijt dat de High Court de tegen hem ingestelde vordering niet heeft onderzocht, is dan ook niet overtuigend. Het overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012 afgegeven certificaat laat geen ruimte voor bezwaren waaraan een grond voor weigering kan worden ontleend in de zin van artikel 45 van die verordening. De beslissing van de Britse rechter mag alleen worden getoetst binnen de grenzen van artikel 45 ervan.

[23] **V. Prejudiciële vragen**

[24] Eerste vraag (reikwijdte van het verbod van dubbele exequatur):

[25] In het licht van de rechtspraak van het Hof [zie arrest van 20 januari 1994, Owens Bank (C-129/92, EU:C:1994:13, punt 25)] over het Verdrag van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, moet ervan worden uitgegaan dat ook verordening nr. 1215/2012 niet van toepassing is op in lidstaten aanhangige procedures of daarin opgekomen geschilpunten die betrekking hebben op de erkenning en tenuitvoerlegging van in derde staten gewezen vonnissen in burgerlijke en handelszaken (L'exequatur sur l'exequatur ne vaut) [omissis]. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat door het systeem van het zogenoemde „dubbele exequatur” regels worden omzeild **[Or. 10]** die moeten worden nageleefd bij de rechtstreekse tenuitvoerlegging van het in een derde staat gewezen vonnis in de lidstaat van tenuitvoerlegging.

[26] Anders dan de lagere rechters neigt de Senat ertoe de rechtsopvatting te volgen dat deze uitspraak ook van toepassing is op door een buitenlandse rechter gewezen executoire vonnissen ter zake van een vordering tot tenuitvoerlegging van een vonnis (actio iudicati), voor zover geen toetsing plaatsvindt van de rechtsbetrekking in de zaak waarin het uitvoerbare vonnis tot toewijzing van de schuldvordering is gewezen [omissis].

[27] De omstandigheid dat de procedure in het hoofdgeding op tegenspraak is gevoerd, doet volgens de Senat daar niet aan af. Het voorwerp van de procedure is van doorslaggevend belang. In het hoofdgeding heeft de summiere toetsing in de Britse procedure zich beperkt tot de vraag of J***** op grond van de Jordaanse vonnissen verplicht is tot betaling aan H*****.

[28] Aangezien het tegengestelde standpunt van H***** en van de lagere rechters hoe dan ook verdedigbaar is, moet het Hof worden verzocht om verduidelijking over deze vraag, die relevant kan zijn voor de beslechting van het onderhavige geding.

[29] Tweede vraag (weigering van de tenuitvoerlegging los van de in artikel 45 van verordening nr. 1215/2012 genoemde weigeringsgronden):

[30] Volgens de rechtspraak van het Hof zijn de weigeringsgronden in artikel 45 van verordening nr. 1215/2012 uitputtend opgesomd en dienen ze restrictief te worden uitgelegd [arrest van 23 oktober 2014, flyLAL (C-302/13, EU:C:2014:2319, punt 46)]. Daarbij moet de doelstelling van een zo vrij mogelijk verkeer van vonnissen steeds voor ogen worden gehouden [arrest van 16 juli 2015, Diageo Brands (C-861/13, EU:C:2015:471, punten 40 e.v.)]. De uitputtende **[Or. 11]** opsomming en de strikt omlinjende weigeringsgronden geven uitdrukking aan het wederzijdse vertrouwen tussen de lidstaten (zie overweging 26 [van verordening nr. 1215/2012]). Bovendien verbiedt artikel 52 van verordening nr. 1215/2012 dat de rechter van de aangezochte lidstaat overgaat tot een onderzoek van de juistheid van de in een andere lidstaat gegeven beslissing [zie bijvoorbeeld arrest van 11 mei 2000, Renault (C-38/98, EU:C:2000:225, punt 29)].

[31] Het kan worden betwijfeld of de hierboven beschreven systematiek – in de zin van de rechtsopvatting van de lagere rechters – de conclusie wettigt dat in de procedure tot behandeling van het verzoek tot weigering van de tenuitvoerlegging alleen mag worden onderzocht of sprake is van een grond voor weigering als bedoeld in artikel 45 van verordening nr. 1215/2012.

[32] Dit standpunt wordt niet gedeeld door de heersende rechtsleer.

Volgens het overgrote deel van de rechtsleer kan uit de genoemde bepalingen van verordening nr. 1215/2012 niet worden afgeleid dat niet mag worden onderzocht of is voldaan aan de algemene voorwaarden voor een tenuitvoerlegging overeenkomstig verordening nr. 1215/2012. Hieruit volgt dat de rechter van de aangezochte lidstaat mag onderzoeken of verordening nr. 1215/2012 überhaupt van toepassing is of dat de buitenlandse beslissing kan worden aangemerkt als een (te erkennen en ten uitvoer te leggen) beslissing in de zin van artikel 2, onder a), van verordening nr. 1215/2012 [omissis]. **[Or. 12]**

[33] Ook de Senat neigt ertoe deze in de literatuur verdedigde opvatting te volgen, temeer daar uit de bewoordingen van de artikelen 45 en 46 van verordening nr. 1215/2012 niet kan worden afgeleid dat het de rechter van de aangezochte lidstaat niet is toegestaan om ook omstandigheden te onderzoeken die in de weg staan aan een grensoverschrijdende tenuitvoerlegging, zelfs wanneer geen sprake is van een weigeringsgrond in de zin van artikel 45 van verordening nr. 1215/2012. Wat de weigering van tenuitvoerlegging betreft, pleit ook artikel 41, lid 2, van verordening nr. 1215/2012 tegen de opvatting dat de weigering uitsluitend kan worden gesteund op gronden als bedoeld in artikel 45

van verordening nr. 1215/2012. Een overeenkomstig argument kan worden ontleend aan de eerste volzin van overweging 30 ervan. Ook de tweede volzin van overweging 30, die uitsluitend betrekking heeft op gronden voor weigering van de erkenning en volgens welke de erkenning van een beslissing alleen moet kunnen worden geweigerd op een van de in deze verordening bepaalde weigeringsgronden, is niet in tegenspraak met de heersende rechtsleer. De toepassing van deze regel impliceert het bestaan van een „beslissing”, hetgeen logischerwijs in de eerste plaats moet worden onderzocht (dat wil zeggen nog vóór het onderzoek van de gronden voor weigering in de zin van artikel 45 van verordening nr. 1215/2012).

[34] Derhalve moet het Hof tevens worden verzocht om verduidelijking over deze vraag, die relevant kan zijn voor het verdere verloop van de procedure, voor zover de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord.

[35] Derde vraag (gebondenheid aan het certificaat overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012):

[36] Met betrekking tot een vergelijkbare rechtssituatie heeft het Hof reeds geoordeeld dat verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken aldus moet worden uitgelegd dat de rechter [omissis] van de aangezochte lidstaat bevoegd is om na te gaan of de informatie **[Or. 13]** in het – aldaar in artikel 54 geregelde – certificaat overeenstemt met de feiten [arrest van 6 september 2012, Trade Agency (C- 619/10, EU:C:2012:531, punt 46)].

[37] De Senat neigt ertoe deze uitspraak mutatis mutandis toe te passen op het certificaat overeenkomstig artikel 53 van verordening nr. 1215/2012, waaruit zou volgen dat de schuldenaar in de aangezochte lidstaat - in weerwil van de in zoverre niet-bindende informatie in het certificaat - kan aanvoeren dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor tenuitvoerlegging, bijvoorbeeld omdat er geen sprake is van een beslissing in de zin van artikel 2, onder a), van verordening nr. 1215/2012 of omdat deze verordening niet van toepassing is [omissis].

[38] De rechter in eerste aanleg is echter (kennelijk) ervan uitgegaan dat hem op basis van een recent arrest van het Hof ter zake van het certificaat [arrest van 6 juni 2019, Weil (C- 361/18, EU:C:2019:473, punt 33)] de bevoegdheid is ontzegd om in het kader van de procedure tot weigering na te gaan of er sprake is van een beslissing die binnen de werkingssfeer van verordening nr. 1215/2012 valt en in een andere lidstaat ten uitvoer moet worden gelegd.

[39] De Senat interpreteert het aangehaalde arrest van het Hof echter niet in die zin, ook niet met inachtneming van de vroegere rechtspraak. De tegengestelde opvatting is echter net zo goed verdedigbaar. Ook op dit punt wordt het Hof verzocht om verduidelijking van de rechtssituatie, zij het alleen in het geval dat de eerste vraag ontkennend en de tweede vraag bevestigend wordt beantwoord.

[40] **VI. Procedurele aspecten [Or. 14]**

[41] Als rechterlijke instantie in laatste aanleg is het Oberste Gerichtshof gehouden zich tot het Hof te wenden wanneer de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident is dat redelijkerwijs geen ruimte voor twijfel kan bestaan. Dergelijke twijfel bestaat in casu. [omissis]

Oberster Gerichtshof,

Wenen, 23 september 2020

[omissis]

WERKDOCUMENT